

Najboljše knjige
 in knjige s poljubno
 vsebino in v slovenski
 in poljski jezici za deset
 dni cene 10 k.--
 za pol leta 15 k.--
 za leto 25 k.--

Koroške in poljske
 revije in v slovenski
 in poljski jezici za deset
 dni cene 10 k.--
 za pol leta 15 k.--
 za leto 25 k.--

Slovenski listi in
 revije za deset dni
 cene 10 k.--
 za pol leta 15 k.--
 za leto 25 k.--

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listov
 so v tiskarni na pol
 gospoda Navak-a za
 vsakega kupa po 10 k.

Kakepisi so se vr-
 tajo, neplačani listi
 se ne sprejemajo.

Za naročila se pletajo
 od navadne vrstice,
 če se natisne enkrat
 po 15 k., dvakrat 25 k.,
 trikrat 35 k.

Imeniki se sprejemajo
 do ure opoldne.

Štev. 42.

V Mariboru, dne 20. oktobra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Nemčurske zanjke.

Nemškutarški ptujski »Štajerc« tolče
 zopet besno okolu sebe, kakor je le pri nje-
 govih pijanih snopsarjih navada. »Štajerc«
 se namreč grozno jezi, da se slovensko ljud-
 stvo ravno v zadnjem času čemdalje bolj in
 bolj obrača od njega ter mu daje slovo. V
 zanjke, katere nastavlja nemškutarški »Šta-
 jerc« slovenskim kmetom, vlovil se bo »Šta-
 jerc« sam. V svojem zadnjem lističu javka
 zopet »Štajerc« hinavsko o veliki revščini
 slovenskega ljudstva ter trdi seveda v svoji
 nemškutarški predrznosti, da so veliki bedi
 med slovenskim ljudstvom krivi največ nje-
 govji voditelji ali kakor jih »Štajerc« imenuje
 »slovenski prvaki«. To je čisto na-
 vadna nemškutarška laž, ki ima
 jedino le ta namen, da bi slovenskega kmeta
 odvrnila od njegovih vrlih voditeljev. Saj je
 n. pr. na Gornjem Štajerskem med kmeti še
 večja revščina kakor pri nas. Še ni dolgo,
 kar je pisal graški »Tagblatt«, »da je po-
 ložaj gornještajerskega kmeta
 jako žalosten, da dolgovi od dne do
 dne rastejo in da so kmetje prisiljeni svoja
 posesiva prodati.« Torej ni na Gornjem Šta-
 jerskem nič boljše kakor pri nas, in vendar
 ni tam nobenega slovenskega kmeta, nobe-
 nega slovenskega prvaka, nobenega sloven-
 skega odvetnika ali duhovnika. Ako trdi
 »Štajerc«, da so pri nas slovenski prvaki
 krivi, da hira kmeti stan, kdo pa je
 potem kriv temu na Gor. Štajer-
 skem?! Povej nam vendar, ti nemškutar-
 ska kuhja, kdo so te pijavke, ki izsesavajo

na Gor. Štajerskem nemškega kmeta?! Pa
 nemškutarški »Štajerc« seveda ne sme pisati
 o Nemcih, ptujski »Štajerc« je ustanovljen
 od Nemcev in ima namen naše kmete
 od svojih voditeljev odvrčati
 ter jih s časom ponemčiti. Zato pa še
 niste nikdar slišali, da bi »Štajerc« napadel
 kakega Nemca, kakega nemškega odvetnika,
 nemškega duhovnika, nemškega obrtnika itd.
 Nemci so seveda le sami svetniki.

Zato pa vendar enkrat odpri, slovensko
 ljudstvo, oči ter vzi nemškutarjem njihovo
 nemškutarško kunjjo pod noge. Saj vidiš, da
 ti ta list priporočajo le Nemci in nemšku-
 tarji, katerim nosiš ti, slovenski kmet, svoje
 s krvavimi žulji zasluženo groše.

Poštena slovenska hiša, ne trpi tega ptuj-
 skega lističa pod tvojo streho, potem se boš
 izognila zanjki, katere ti nastavlja nemšku-
 tarji, da bi te vjeli v svoje nemškutarške
 mreže!

Slovensko ljudstvo, ogibaj se vsake hiše,
 katera prodaja ptujskega »Štajerca«, ker je
 tak nemškutar tvoj največji sovražnik, nam-
 reč podrepnik tvojih neusmiljenih nemškutar-
 skih pijavk!

Slovensko ljudstvo, bodi previdno in
 zaupaj svojim narodnim voditeljem, ki so
 izšli iz tvoje sredine in so vedno zvesti ostali
 svojemu slovenskemu narodu!

Slovensko ljudstvo, izogiblji se pa tistih
 nesramnih »Štajerc«-podrepnikov, ki so
 izišli iz tvoje sredine, ki pa se sedaj sramu-
 jejo svojega slovenskega materinega jezika!

Slovensko ljudstvo, spoznaj tvoje nem-
 škutarške lovce, ki ti nastavljaajo s toliko

spratnostjo zanjke, s katerimi bi te radi ujeli,
 da si potem na tvojih posestvih sezidajo kra-
 sne vile, v vinogradih gospodske hiše, in da
 jim ti ali tvoja deca služijo kot hlapci in
 viničarji! Slovensko ljudstvo, bodi oprezno
 pred nemškutarji in njihovim listom!

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 18. okt. 1904.

Zahteve Slovencev in deželni odbor štajerski.

Koliko imajo Slovenci od štajerskega
 deželnega odbora pričakovati, smo že v doz-
 dajnjih sejah deželnega zbora spoznali. Pre-
 tečeno leto so predlagali poslanci: Žičkar
 ustanovitev meščanske šole v Sevnici s slo-
 venskim poučnim jezikom; dr. Hrašovec
 isto šolo v Žalcu in Vošnjak slovensko
 kmetijsko šolo v celjskem ali slovenjegraškem
 okraju. Deželnemu odboru je naročil takrat
 deželni zbor, naj te zadeve preiskuje in v
 letošnjem zasedanju deželnega zbora o tem
 poroča. Vsa ta poročila je deželni odbor
 podrl in vse naše terjatve tudi odbil. Povsodi
 je našel razloge, radi katerih noče priporočiti
 nobene zahteve Slovencev. Za zdaj so se ta
 poročila deželnega odbora izročila dotičnim
 odsekom v posvetovanje. Gotovo pa je, da
 bodo v smislu deželnega odbora sklepali tudi
 odseki.

Sprememba volilnega reda za volitev občinskih odbornikov.

Deželni odbor je predložil spremembo
 postave zastran občinskih volitev. Dozdaj je
 moral vsak volilec glasno imenovati imena

Listek.

Skrivnostna hiša.

(Dogodbica; iz hrvatskega prev. J. V. Starogorski).

(Konec.)

»Ne vem nobene pomoči! Prosim vas, gospod nadzornik, zavzemite se za me!«

»Najprej vam hočem izposlovati od vašega poslanstva podpore, da si kupite obleko in da se lahko vrnete v vaše stanovanje, katero bomo že našli. Med tem brzojavite domov po denar.«

»Srčna hvala za vašo dobroto, gospod nadzornik.«

»Poleg tega nam dajte natančen popis vaših izgubljenih predmetov, da vam jih lahko vrnemo, ako se nam posreči najti to razbojniško gnezdo. Bodite uverjeni, da storimo vse, da vovimo te lopove. A sedaj z Bogom!... James! obrne se k služabniku, ki je ravno prišel, »odpeljite takoj tega gospoda v ono stanovanje, katero je napisano tu na karti. Karto oddajte lastniku stanovanja.«

Gorko se zahvaljujoč poslovi se Dornauer od ljubeznjivega policijskega nadzornika.

II.

Nadzornik je ostal moč-beseda. Osem

najboljših, najvitejših in najizkušenejših taj-
 nih policajev dobi nalogo, da poiščejo in od-
 krijejo ono skrivnostno hišo. Nastavijo se
 tako, da so mogli eden drugega videti in si
 pomagati, na dogovorjeno znamenje pa priti
 skupaj. S krasno obleko in raznovrstnimi
 dragocenostmi okrašeni so se sprehajali več
 mesecev po ulicah, po razstavi in drugih
 odličnih mestih, kjer se sprehaja mnogo ljudi,
 posebno bogati in neizkušeni inozemci. Ven-
 dar niso mogli najti tega, kar bi radi.

Nekega dne je prisostvoval jeden tistih
 jako bogatih ali »nespretnih« tujcev veliki
 predstavi v cirkusu, koja je trajala pozno v noč.

Gledalci so se že razšli, samo on je še
 ostal ter šetal pred cirkusom gor in dol. Stal
 je vsak čas, nemirno se ogledoval in neod-
 ločno razmišljal, kakor bi se nahajal v naj-
 večji zadregi.

Naenkrat stopi od bližnjega temnega zidu
 mlada, lepa deklica ter ga z bojazljivim gla-
 som vpraša: »Iščete koga, gospod?«

»Da, prenošišča, lepa deklica. Danes sem
 prišel v Chicago, šel v ta cirkus ter sem si
 pozabil poiskati stanovanje. Sedaj sem pa
 brez pomoči, pa bi rad našel kakega vodjo,
 ki bi mi kje kaj poiskal.«

»Oj, to vam lahko pomagam!« vzklikne
 veselo deklica. »Jaz sem služabnica v jednem
 prenočišču, pa moram, da čim več zaslužim,

marljivo tujcem kazati pot k naši hiši. Imamo
 mnogo sob in postelj, ravno kakor vi želite.
 Posteljo lahko dobite za jeden dolar za noč.
 Pojedine sobe od 2 do 20 dolarjev za noč.
 Če vam je povšeči, pojdite z mano.«

Tajnemu policaju je srce poigravalo od
 veselja; hvaležno vzame to ponudbo, slutil
 je, da sedaj najde to, česar že dalj časa išče.
 Zadovoljen poda dekletu roko in ji da srebrn
 denar napitnine.

Komaj sta bila stopila v ulico, mahne
 tajni policaj na čuden način z roko. Bil je
 to dogovorjeni znak, ki je v bližini se naha-
 jajoče tajne policaje opozoril, da mu slede.

Pot je bila dolga in slaba. Razsvetljena
 cesta, po kateri sta šla, je postajala vedno
 slabejša in ozja. Deklica zapusti naposled
 mesto in predmestje ter krene po temnih in
 ozkih ulicah k povsem zapuščenim krajem,
 kjer je prenehala vsa razsvetljava. Niti sam
 tajni policaj ni vedel poti, po kateri sta šla.

Naposled se ustavi pred neko hišo, ki
 ni bila razsvetljena in zelo čudno postav-
 ljena. Dekle otvori vrata s ključem, kojega
 je nosila s seboj in odvede tujca v prostorno
 sobo, javljajoč prisotni gospej, da je privedla
 nekega gospoda, ki želi prenočiti. Policaj jo
 poprosi za posebno sobo.

»Dobro, dragi gospod«, reče gospa in

občinskih odbornikov. To se ima v prihodnje spremeniti. Vsak volilec bo dobil aradno glasovnico in bo na njo zapisal imena odbornikov. Ta način tajnega glasovanja se je sploh prikupil pri zadnjih volitvah za deželni zbor, bo veljal tudi pri vseh drugih deželno-zborskih in državnozbornih volitvah in se bo vpeljal tudi za občinske volitve. Postava se bo brez dvoma sprejela v deželnem zboru. 90 dni potem, ko jo cesar potrdi, stopi v veljavo.

Sotla in Gregorevce.

V seji dne 11. okt. je poslan. Žičkar utemeljeval svoj predlog radi uravnave Sotle in zastran obrambe vasi Gregorevce pri Bizeljskem. Preteklo je že pet let, odkar je deželni zbor sklenil to popravo; a dosedaj se še načrti za uravnavo niso dovršili. Deloma je tega kriva hrvatska vlada, ki načrtov, katere bi bila že lahko davno predložila, ne predloži štajerski vladi. Zato zahteva poslanec Žičkar, naj deželni odbor oziroma cesarska namestnija podregne hrvatsko vlado, da vendar enkrat predloži te načrte. Sotla je obrnila svoj tok naravnost proti tej vasi ter izpodkopava obrežje, dokler ne priruje do vasi in ne bo začela izpodkopavati posameznih hiš. Pred tremi leti je deželni odbor obljubil, da se bo Sotlska struga prav kmalu začela popravljati pri tej soseski, ki je v največji nevarnosti. A sedaj, ko prihaja nevarnost za vas vedno večja, pa naznanja deželni odbor Gregorevčanom, da to ne gre, da si naj sami obvarujejo svojo vas, kakor si pač vedo in znajo. Drugi del predloga zahteva torej, naj dežela in država obvarujeta to sosesko; posamezni vaščani tega ne morejo. Predlog se je izročil deželnemu kulturnemu odseku.

Dne 12. oktobra je utemeljeval poslanec Vošnjak svoj predlog zastran ustanovitve hiralnice v Šoštanju. Ta predlog se je izročil finanč. odseku. Poslanec dr. Dečko in tovariši so vprašali ces. namestnika, zakaj se ne naredi zadosti širok vodotok pri železnici Celje-Velenje poleg Lave. Vselej, ko nekoliko dežuje, ne mora voda odtekati in nastane velika povodenj po Lavi. Dr. Jurtela in tovariši so predlagali, naj se dijaskim kuhinjam v Celju, Mariboru in v Ptujju podeli zdatna deželna podpora. Nemški dijaki imajo po studentenheimih obilo deželne podpore po imenovanih mestih; slovenski dozdaj nobene. Radovedni smo, kako se bodo Nemci izvili iz te zanjke, ki se njim je nastavila z omenjenim predlogom. V seji dne 13. oktobra je utemeljeval dr. Dečko svoj predlog zastran ceste iz Višojevasi do Vitanja, naj se preloži iz II. razreda v cesto I. razreda, ker mora

večinoma to cesto vzdrževati celjski okraj, med tem, ko se prevaža po njej blago iz slovenjegraškega in konjskega okraja. Predlog se je izročil deželno kulturnemu odseku.

Mokrač dr. Schacherl je utemeljeval v seji dne 12. okt. svoj predlog zastran zavarovanja poljedelskih delavcev za čas bolezni. Pri tem je opisoval položaj delavcev kot silno žalosten. Vsi kmetijski poslanci so mu ugovarjali, rekoč: delavcem se danes boljše godi kakor kmetom. Dr. Schacherlu je ugovarjal dan pozneje kmetijski poslanec Hagenhofer, ko je utemeljeval svoj predlog, naj se tistim delavcem, hlapcem in deklam, ki dolgo vrsto let služijo pri enem in istem gospodarju, podelijo deželna darila v denarju, v medaljah ali priznalnih pismih. Če se po nasvetu mokrača dr. Schacherla vpelja zavarovanje za bolezni, kar bi bilo tudi po želji kmetijskih poslancev, se bodo naložila nova bremena kmetom in delavcem, kajti eni kakor drugi bi morali plačevati v bolniško zavarovalnico. Če se pa delijo zasluženim delavcem deželna darila, ko so daljšo vrsto let služili pri enem in istem gospodarju, bo to na hasek delavcem in kmetom. Mokrači predlagajo po zbornicah razne stvari, samo da le delavce šuntajo proti posestnikom. Namen socialnih demokratov je le ta, da si za bodoče volitve pridobijo vedno več glasov. Tega se sami ne verujejo, da je mogoče vse to izvršiti, kar oni predlagajo.

V seji dne 14. okt. je utemeljeval poslanec g. Roš svoj predlog radi ustanovitve meščanske šole v Trbovljah s slovenskim poukom. Tamošnjih, šolo obiskujočih otrok je bilo koncem zadnjega leta v 24 razredih: 901 deček in 872 deklet, skupaj 1773 otrok. Cesarskih davkov je plačala občina l. 1902: 160.841 K. Deželnih doklad je odrajtala občina v zadnjem desetletju gotovo 800.000 K, od dežele pa ne dobiva za te davke razun plače za učitelje, ničesar. Predlog se je izročil naučnemu odseku.

Konservativci so vložili predlog, da se šolska obiskovanje skrči na 6 let. Ta predlog se je izročil šolskemu odseku, čeravno sta socialna demokrata trdila, da ni vstalo večine poslancev.

V vinarskem odseku,

ki se je izvolil v petek 14. okt. in šteje dvanajst poslancev, so Nemci slovenskim poslancem letos prepustili tri mandate (lani smo imeli samo dva). Izvoljeni so gg: dr. Jurtela, dr. Ploj in Kočevar.

V seji dne 6. oktobra je utemeljil poslanec Žičkar svoj predlog za podporo poškodovanim prebivalcem v sevniškem in kozjan-

skem okraju s temile besedami: »Visoka zbornica! Tekom zdajšnjega zasedanja so se vložile že od več strani deželnega zbora pritožbe zastran ogromnih poškodb, katere so se prizadiale mnogoterim okrajem Štajerske v tekočem letu vsled vremenskih nezgod. Žal, da se tudi na južnejšem delu dežele ni prizaneslo.

V sevniškem in kozjanskem okraju so bile letos mnogotere soseske po vremenskih poškodbah opetovano prizadete n. pr. v sevniškem okraju po občinah Blanca, Zabukovje in Brezje; v kozjanskem okraju pa občine Mrčna sela in Veternik.

Po prizadetih občinah se je nezrelo žito vsled hude toče moralo pokositi; sadno drevje je razbito, trte niso rodile letos in ne bojo rodile prihodnja leta.

V politični občini Blanca so bile posebno občutljivo zadete tri občine in se je cenila vsa škoda na 95.000 kron.

Občine Pilstanj in Dobje v kozjanskem okraju sta bili zopet poškodovani na drugačen način, namreč po groznih nalivih. Vsled teh je voda odnesla mnogo rodovitne zemlje.

Prebivalstvo, večinoma ubožno in silno zadolženo, je v velikih skrbeli radi bližajoče se zime.

Vsled tega obožanja se množi izseljevanje prebivalstva iz teh okrajev. In ker ljudstvo zapušča domača tla, je pomanjkanje delavcev po južno-štajerskih okrajih vedno večje. Samo v občini Veternik se je vsled dopisa tamošnjega občinskega uraja v nekaterih dneh izselilo 38 oseb. Ta občina je bila v zadnjih 9 letih petkrat po toči hudo poškodovana. Vsled te bede so še drugi posestniki namenjeni svojo rodno zemljo zapustiti in na tujem iskati vsakdanjega kruha. Kakor sem že omenil, postaja pomanjkanje delavcev iz teh vzrokov vedno bolj občutljivo in bo še večje, če ne dojde pravočasno zdatna pomoč. Ta podpora se mora podeliti ne le samo od strani dežele, marveč tudi od strani države. Svojedobno sem že prosil gospoda cesar. namestnika, naj pridobi prav zdatno podporo od države za one, ki so obubožali po vremenskih nezgodah in ponaviljam to svojo prošnjo danes ter predlagam, naj se ta moj predlog izroči finančnemu odseku v posvetovanje. To se je tudi sklenilo.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Prva došla poročila iz mandžurijskega bojišča, ki so prišla samo iz japonsko-angleškega vira, so poročala, da so Rusi popolnoma

motri tujca. »Imamo sobe od 2 do 20 dolarjev za noč s celo opravo vred.«

»Izberem srednjo«, reče tujec kratko.

»Dajte mi sobo po 10 dolarjev!«

»Prosim, sedite med tem. Takoj pripravim potrebno.«

Gospa odide in se čez nekaj minut vrne, da posveti gospodu v spalnico. Bila je to nevelika ali elegantno urejena sobica. Jedino, veliko okno je bilo močno zatvorjeno.

Med tem so tajni policaji obkolili vso hišo ter se pripravili na naval. Čakali so samo na dogovorjeni znak.

Tajni redar sede na pripravljen stol. Gospa je odšla v drugo sobo in se vrnila s krasno nočno srajco, katero položi na rob postelje. »Gospodje ne spe radi v svojih srajcah«, reče, »ker je trda. Zato sem uredila tako, da dobi vsak moj gost nočno srajco, katero lahko porabi za spanje. Vrh tega sem bila tako prosta, da sem postavila na ono mizico čašico čaja. Vi ste gotovo izmučeni, pa vam bo gotovo prijala ta pijača. Tudi vrata zaprite, ako vas je volja. A sedaj: lahko noč!«

Gospa se obrne, da odide. Gospod ji zabrani pot, zaklene vrata in vtakne ključ v žep. Nato reče zelo vljudno: »Milostljiva gospa, ker ste tako ljubeznivi, si drznem vas prositi, da delite z menoj to čašico čaja. Iz-

volite prva piti.« V tem ji ponudi čašico s čajem.

Prestrašeno reče gospa: »Jaz ne pijem nikdar čaja. Ne tekne mi in ga nočem.«

»Ali če vas lepo prosim! Saj boste vendar ustregli moji želji«, reče gospod smehljaje se.

»Ne«, odvrne ona, »tega ne storim. Nikdo na svetu me ne more prisiliti, da pijem jedno kapljico.« Med tem je gledala z od strahu izbuljenimi očmi in s široko odprtimi ustmi tega človeka, ki je s silo hotel, da se mu prošnja usliši. Takega gosta še ni imela.

»Ti torej nočeš, draga moja?« se ji začne gospod rogati. »Silno mi je žal, da nočeš. Ali ti moraš, čuješ-li? Ti moraš, ker ti to jaz zapovedujem!«

Rekši to, zgrabi silno močan mož upirajočo se ženo za roke in jo odvleče k postelji. Ona je zaslutila, da je izdana ter začne vpiti na pomoč, kar more.

»Zverina v človeški podobi!« zagrmijo tajni policaji in ji zveže roki in nogi. »Tvoja zločinstva so odkrita, število tvojih žrtev je zadostno. Se li spominjaš onega tujca, katerega si hotela pred dvema mesecema poslati na oni svet? Kaj ti je storil, prokleta ženska? Bog ga je rešil iz tvojih rok, da je tako postal tvoj tožnik. Tresi se, razbojnica, prišel je dan

plačila!« — Nato razgrne svojo sukunjo . . .

»Jaz sem Mister Brook, načelnik tajnih redarjev mesta Chicago, in te v imenu postave aretiram.«

»Na pomoč! Na pomoč! Milost, milost!« začne stokati jetnica ter se skuša rešiti spon. Ko se ji to ne posreči, jame še huje kričati na pomoč.

Zunaj se zaslišijo glasovi. Silni udarci sekire začno padati na vrata, da se je tresla soba. Vrata se morajo udati pod silnimi udarci, ako se ne dogodi kaj nepričakanega. Ko tajni redar sprevidi, v kakem položaju se nahaja, izvleče iz žepa ostro nabit revolver in zapreti, da ustrelji vsakega, kdor ne pusti vrat pri miru. Zatem glasno zažvižga.

Za hip se je slišalo praskanje po sobah, nato hropenje, kletve in psovke. Vrata se otvorijo in pred njim je stalo šest tajnih redarjev. Sedaj se le spozna Mister Brook nevarnost, v kateri se je nahajal. Štirje možje so ležali zvezani na zemlji, grozno preklinja joč. Da ni bilo pomoči, bi ga gotovo ubili.

Ko gospa vidi, da so njeni sokrivci istotako vjeti, začne zopet prositi milosti. »O, ne ubijte me, ne ubijte me!« je neprestano zdihovala.

»Saj te ne bomo«, reče ji Mister Brook. »Od moje roke ne boš umrla! Drugače bi te bil že tako poslal na oni svet skozi to čudno

porazeni in da beže v neredu proti severu. Zadnje dni pa poročajo isti viri, da se bitka še vedno vrši med Mukdenom in Ljaojanom. S tem so se ti poročevalci sami lopnili po svojih lažljivih ustah, kajti kako se mora pred 8 dnevi popolnoma porazena in bežeča vojna še vedno držati na istem mestu. Kako tudi morejo poročevalci poročati o bitki, ko pa niti blizu ne smejo, ampak so po sto kilometrov zadi za armado. Resnica se šele zve iz uradnih brzojavov, ki pa prideje še le nekaj dni po bitki. Kuropatkin je baje hotel vreči najprej Kurokija, ki stoji proti ruskemu levemu krilu, zato je tja postavil največjo moč. S tem pa je oslabil svoje levo krilo, katero je japonski general Oku potisnil nazaj. Pri tem so izgubili Rusi nekaj topov, katere so si zopet z bajonetom priborili nazaj. Toda Japonci so se navalili na nje s toliko premočjo, da so jih morali zopet pustiti. Bojev se je baje udeležilo samo le šest infanterijskih divizij. Kje je bil ostali del ruske armade, posebno kazaške divizije, se ne ve. Mogoče, da ima Kuropatkin posebne načrte, kateri se bodo pokazali te dni, kajti bitka še ni odločena. Dejstvo je, da okolu 15 ruskih divizij niti v boju ni bilo. Boje so bili torej le prvi ruski oddelki, večji del ruske armade pa niti v boju ni bil.

Ruska poročila 15. t. m. poročajo: Pri umikanju na desnem krilu se je posebno odlikoval vyborgski polk. Hrabro se je branil proti trikratni premoči. Izgubil je več ko polovico svojih častnikov.

Iz Mukdena se piše, da so sedanji boj mnogo hujši, ko oni pri Ljaojanu. Izgube so na obeh straneh ogromne. Že štiri dni vozijo od vseh strani ranjence. Kdor se mora gibati, gre sam. Vsa pota so polna ranjencev. Prodiranje je bilo Rusom otežkočeno vsled nepoznanja goratega sveta.

V sredi bojne črte je bila 14. t. m. hula bitka. Rusi so ohranili svoja stališča in so odbili šest sovražnih napadov. Japonsko topništvo je moralo trikrat omolkniti. — »Berl. Tageblatt« poroča, da se je 17. t. m. ob 7. uri zjutraj pričela splošna bitka med Kuropatkinovo armado in Japonci. Rusi poskušajo obiti Japonce. Ob pol 4 uri popoldne je ogenj japonskih topov postal slabši, razvil pa se je boj infanterije. Japonska infanterija veliko trpi pod ognjem ruskih topov. Razvoj bitke je doslej za Ruse ugoden. Odločitve še ni. — Zadnja poročila, ki so došla iz Rusom sovražnih angleških virov, poročajo, da se je Rusom posrečilo prodreti japonsko sredino ter pognati Japonce v beg. Tudi na desnem ruskem krilu se je obrnila sreča na rusko stran. Bitka se na celi črti nadaljuje z nepopisno strastjo.

posteljo, ki je bila namenjena meni. Jaz te oddam po svoji dolžnosti zemljskemu sodniku in ta te postavi pred večnega. Ne brani se, to ti nič ne koristi, ker si tako že desetkrat zaslužila smrt!«

Nato ukaže jednemu redarju, naj vzame nočno srajco s seboj, sam pa zlije čaj v steklenico. Razbojnik spravi na voz ter odidejo.

Po dolgi, zvičajni laži in tajanju morale so te zveri v človeški podobi obstati vse. Zvedele so se strašne reči. Hiša je bila osamljena in je stala nad kanalom, ki je vodil v Mičigansko jezero. Nato je ona, vdova po nekem nevarnem prevratniku, stavila svoj načrt. Kupila je to hišo, ki se ji je zdela zelo pripravna za njeno delo, odkrila kanal in tako pretvorila celo hišo v klavnico ljudi. Gospod, ki je zvalil Dornaura, ni bil njen sin, ampak eden izmed pomočnikov. Istotako tudi mlada devotka in ostali trije možje. Ti so imeli nalogo, da privedejo ljudi, ki imajo pri sebi denarje in druge dragocenosti.

Posrečilo se je torej vloviti to nevarno družbo nepričakovano. Vdova je bila obsojena na smrt, a njeni pomočniki na dolgotrajno ječo . . . Fran Dornauer je dobil vse svoje stvari nazaj ter hitro odšel iz Amerike nazaj v domovino v Evropi.

Na morju.

Baltiško brodovje je že baje na poti v Vzhodno Azijo. V soboto, dne 15. t. m. ob 1. po noči je odplulo iz luke. Mimo danske luke Frikkebjerg je plulo dne 17. t. m. zjutraj. Bog daj, da bi že kmalu prislo v Vzhodno Azijo.

Port Artur.

Japonci vedno naprej napadajo vztrajno Port Artur, toda do zdaj še vedno brez uspeha. General Steselj poroča, da se je portarturški posadki posrečil izpad na izpostavljena stališča oblegajoče armade na severu, ki je povzročil sovražniku ogromne izgube. Steselj je uplenil deset brzostrelnih topov in večje število strojnih pušk. Rusi so se na to umaknili v trdnjavo pod zaščito trdnjavskih topov. 75 Japoncev je bilo ujetih. Tudi druge vesti vedo o tem izpadu povedati in zatrjujejo, da je bil ta izpad v noči od 10. na 11. t. m. in da se je Steselj odločil za pogoste izpade, ker je izvedel, da je od oblegajoče japonske armade odšlo 30000 mož na pomoč maršalu Oyami v Mandžurijo. Po angleških poročilih Japonci že več dni z največjo trdovratnostjo napadajo utrdbo Ičan (Etseshan), a vedno brezuspešno. Admiral Togo je baje izbral zadne dni mnogo težkih topov, s katerimi Japonci sedaj streljajo na trdnjavo.

Politični ogled.

Kranjski deželni zbor. Zasedanje kranjskega deželnega zbora je zaključeno. Tega je kriv deželni predsednik Baron Hein, ki je vedno zastopoval slovenski jezik v deželi, v kateri prebiva 95 % Slovencev in 5 % Nemcev. Zaradi tega so predlagali katoliško-narodni poslanci, da se izreče baronu Heinu obžalovanje. Tudi slovenski liberalni poslanci, ki so bili dosedaj zvezani z Nemci, so glasovali za predlog. Ko je bilo glasovanje gotovo, nastal je mogočen klic od vseh strani proti Heinu: »Vrzite ga ven! Proč z njim!« Hein se je bal, da bodo slovenski poslanci odslej skupno nastopali proti njemu, zato se je peljal na Dunaj in izposloval zaključanje deželnega zbora. Čeravno še čaka ogromno prepotrebni in nujni predlogov rešitve, vendar je vlada zaključila deželni zbor, samo da sčiti nemškega barona in zabrani slovensko slovo. Potreba dežele ji je pri tem deveta briga.

Goriški deželni zbor. V goriškem deželnem zboru se morajo bojevati slovenski poslanci z italijanskimi. Slovenski poslanci so predlagali več kmetom koristnih predlogov: ustanovitev poučnih tečajev po deželi za živinorejce, ureditev reke Soče, odprava mitnic, nadalje ustanovitev slovenske gimnazije in realke v Gorici, ugovarjali so proti skrčenju glavnice ubožnega zaklada itd. Slovenski poslanci so tudi v goriškem deželnem zboru ločeni v katoliško-narodne in liberalne poslance.

Turčija in Bolgarija. Razmere med Turčijo in Bolgarijo so zopet napete, ker dela Turčija sitnosti onim beguncem iz drinopoljskega pušiluka, kateri se hočejo povrniti v svojo domovino.

† Saški kralj Jurij je umrl v soboto, dne 15. t. m. ob 1/3 zjutraj. Vladarstvo je nastopil dne 19. jun. 1902, star 70 let. Vladal je torej samo 1 in pol leta. Naslednik je Friderik Avgust, rojen 1. 1865. Njegova žena Luiza, rojena nadvojvodinja toskanska, mu je predlanskim ušla z nekim dvornim učiteljem. Sedaj se imenuje grofica Montignoso in se ne sme vrniti več k svojemu soprogu in otrokom. Njiju najstarejši sin, Friderik Kristijan, je postal prestolonaslednik.

Vstaja Hererov v Srednji Afriki. Pred pol letom se je spuntal afričanski narod Hererov zoper Nemce, ki imajo tam svojo naselbino. Vzrok punta je bilo surovo ravnanje nemških uradnikov napram zamorcem. Nemška država je poslala takoj vojaško moč,

da punt vduši. Prve čete niso nič opravile proti Hererom, bile so celo porazene. Nemčija je poslala druge čete na pomoč. Toda tudi te niso zadostovale. Pošiljali so četo za četo, nabirali prostovoljce, toda vstaje še niso zadušili. Ista se je celo razširila na sosedne zamorske narode, ki so se vzpodbujeni vsled uspeha svojih sosedov, začeli puntati. Dozdaj še nemški vojaki niso premagali Hererov. Nemski listi, ki pišejo zlobno o izgubah Rusov, naj rajši poročajo o svojih rojakih, ki cepajo kakor muhe pod puščicami divjih zamorcev.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Volitve.) Nočem, da bi številke govorile, kako smo volili tukaj, ker me je sram pred Slovenijo. Zanimivo pa je to, da je trg na nevoljo župana in njegovega izvrševalnega organa (redarja) še volil v tej župniji primeroma najbolj slovenski, četudi je večina za Bračka. Pokazalo pa se je zopet, kar je »Slov. Gosp.« že letos enkrat v spomladi omenjal, da tukaj kmetje ne mislijo sami, ampak da mesto njih mislijo nemškutarški kramarji, katere misli pa najdejo kmetje zabeležene v malopridnem listu »Štajerc«. Ali ni tako, Kozar, župan v Porčiču in Družovec, župan v Senarski? Dr. Toplak pri Sv. Lenartu pa vas je še utrdil v sklepu, da volite Bračka. Vendar jeden slučaj, da ima »kmet« doktorja za zagovornika! Sličnih gospodov ima Bračko veliko število, da ga priporočajo in to je ravno sumljivo zanj in za njegovo kmetško žilo. — V Oseku pa župan ni hotel odgovarjati, če so ga vpraševali za svet, koga naj volijo in je vsakemu zameril, kdor je predlagal dr. Ploja; agitacija je v njegovih očeh nepostavna. Posledica: mala udeležba, pa še ti, ki so prišli, so skoro vsi po jednem vzorcu na volišču napisali Bračka. Častitamo. Verjane, če bi bile za-se volilni okraj, bi še volile Slovenca, pa so bile žalibog priklopljene k Senarski.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tukajšnje novoustanovljeno vojaško veteransko društvo je obhajalo dne 9. t. m. svojo slavnost, ki je kljub izredno slabemu vremenu dobro uspela. Že na predvečer obhodili so čvrsti veteranci pod poveljstvom društvenega načelnika g. Gregorija Druzoviča v lepem vojaškem redu oz. zvokih dalekoznanne Kocmutove godbe z lampijoni v rokah kraj in bližnjo okolico. Strelji iz topičev in visoko svigajoče rakete oznanjevale so istočasno daljnim sosedom, da se vrši pri Sv. Andražu nekaj posebnega. Pred vsako hišo v kraju obstali so dvoredovi in godba je počastila stanovalce z živahno koračnico. Najlepši je bil prizor pred šolo, kjer se je g. nadučitelj Strelec najprej spomnil v primernih besedah dveh, že umrlih članov in ob jednem ustanoviteljev pred več leti obstoječega veteranskega zbora — gg. Zadravca in Čučka — potem pa je povdarjal pomen veteranske slavnosti v osmini godu našega presvitlega cesarja. Ob sklepu njegovega patrijotičnega nagovora zaorili so vsi prisotni svitlemu cesarju trikrat navdušen »Živijo!« — a godba je zaigrala cesarsko pesem. S tem se je bakljada na predvečer zaključila. Zjutraj ob 4 uri je bila budnica. Naslednji dan so se zbrali veteranci v Drbenticah, odkoder so ob četrtn na 10 uro odkorakali v dvoredovih v cerkev k službi božji. Ta dan so prvič nastopili v novih veteranskih jopičih (bluzah) in klobukih s perjancami, kar se jim je vse prav lepo podalo. Škoda le, da je ves čas deževalo, sicer bi bil ta nastop še veličastnejši. Pevci so v mešanem zboru zapeli pri sv. maši o. A. Hribarjevo »Missa in honorem s. Joseph.« Iz cerkve so veteranci odšli v Toševo gostilno, kjer je g. načelnik Druzovič pozdravil društvenike in goste, dočim je g. Čeh v spretnem govoru pojasnil navzočim namen veteranskega društva. Ko so se še pregledali računi, je bil vzporedni del končan in začela se je prosta

zabava. Gostov je privrelo od blizu in daleč valic dežju toliko, da je bila prostorna dvorana Tošove gostilne natlačeno polna. Slavnoznana Kocmutova godba je neutrudno svirala lepe koračnice, domači mešani pevski zbor pa je zapel nekaj lepih pesmic. Vmes so se vrstili, kolikor je to dopuščala živahna zabava, navdušeni govori in napitnice pozno v noč. — Dosedaj si je nabavilo veteransko obleko 48 članov, upamo pa, da bo to število do prihodnjeletne slavnosti znatno poskočilo. Saj bi bil marsikateri že letos rad nastopil v veteranski uniformi, a si je še doslej ni mogel omisliti. Prijetna dolžnost nam je, končno še omeniti moža, ki je takorekoč duša društva, ki je žrtvoval dosedaj že mnogo skrbi, časa in denarja, da se je društvo sploh ustanovilo, da so si društveni udje sploh omislili veteransko obleko ter da se je ta dan vršila slavnost. Za izvršitev take slavnosti je v istini treba pravega moža, je-klene volje in vztrajnosti, kakoršen je društveni načelnik g. Gregor Druzovič. Za ves prestani trud mu bodi izražena srčna zahvala, zasluga pa, ki si jih je nabral kot načelnik dosedaj, naj ga vzpodbujajo za nadaljno vztrajno delovanje!

Sv. Duh na Ostrem vrhu. V št. 117 »Marburger Zeitung« napada nekdo veleč. g. dekana v Lučanah, našega gospoda župnika in nadučitelja gospoda Alojzija Majcena. To sicer ni kaj nevarnega, ker ta mariborska »kuga« baje le »imenitne« ljudi napada, a v dotičnem dopisu se nahajajo neresničnosta, katere se morajo pojasniti. Kaj so storili imenovani gospodje? Navedimo jih po kakovosti njih greha. Veleč. g. Kocik, župnik pri Sv. Duhu, se je poslužil pravice, ki jo ima vsak 24letni — šel je volit. To je v očeh »Marb. Zeitung« seveda že »sejanje prepira«. Veleč. g. dekan ima že večje grehe na vesti. On ni šel samo volit, ampak je celo župana opozoril na delovanje občinskega tajnika. Ta občinski tajnik vam je hud »later«. Iz same jeze, da ga je rodila slovenska mati, pošilja vse slovenske dopise v Gradec predstavljat. Piše pa se ta gospod »Gatschnigg«. In ta »gospod« je v sredo pred volitvijo — sejmski dan — zbiral ljudi okoli obč. hiše in iz hišnega praga zapovedoval, naj volijo vsi Stigerja. Da pri tem ni manjkalo psovč čez »črne«, ni treba omenjati. Največji grešnik v očeh »Marburgerce« pa je g. Majcen, njemu je tudi posvečen največji del imenovanega dopisa. Ta je bil že tako drzen, da je nekaterim volilcem, ki ne znajo pisati — takih sadov nemške kulture na meji je v lučanski okolici dovolj — in so ga zato prosili, popisal volilni listek. »Marb. Zeitung« pa v svoji »resnicoljubnosti« piše, da je g. Majcen volilcem volilne listke iz rok trgati, na Lopiča prepisal, da deluje proti napredku in kulturnemu razvoju celega okraja itd. Zdaj pa vemo! Od našega g. nadučitelja je odvisna sreča celega okraja. Gotovo ga podpira staronemška boginja Ostara. Od te je dobil naš strmi hrib baje svoje ime: Ostara—Osterberg—Ostri vrh. Kdor zna, pa zna!

»Marb. Zeitung« piše, da je g. Majcena nek volilec opozoril na nekdanjo odvisnost učiteljev od duhovnikov. O tem je govoril znani dacar Repa, ki pa v Schlossbergu nima volilne pravice. Ker je »miroljubnost« tega Repa že iz Ptujске gore znana, poslali so ga lučanski »purgarji« kot »nadkomisarja« v Schlossberg. Čutil se je saj kot takega, ker je vedno kričal: »Nicht kandidieren!« Gotovo je bil tako jezen, ker nismo njega volili. Primoran volišče zapustiti, hodil je po cesti semintja, iz svoje pipice puhteč kot parni stroj ter se postavljaljoč kot petelin na gnjivšču. Ker pa tudi na cesti ni nehal z zabavljanjem čez duhovnike in iste »neumneže«, ki duhovnike volijo, bi gotovo dobil svoje plačilo, ako bi g. Majcen volilcem ne svetoval, naj pustijo tako »pametnega« gospoda samega. Večina volilcev se je nato tudi podala na dom z besedo: »Katoško smo krščeni in katoško hočemo voliti!«

Na nadaljne opazke »Marb. Zeit.« ome-

nim le: Repa se naj skrbi, da bo po novem letu imel kaj pečatiti, pedagogično delovanje našega g. nadučitelja pa naj pusti pri miru. — Duhovčan.

Iz St. Andraža nad Polzelo. (Naše razmere.) Sklicevaje se na § 19 tisk. zak. prosimo, da se glede na štev. 37, 38 in 39 t. l. Vašega lista pod naslovom: »Iz St. Andraža nad Polzelo (Naše razmere):« objavi na istem mestu in pod istim nadpisom sledeči uradni popravek:

Ni res, da je sedanji občinski odbor dobil od prejšnjega prav lepo založeno ubožno blagajno, pač pa je res, da je prejel samo 190 K gotovega denarja, kakoršnega skoro vsako leto izkazuje tuk. ubožna blagajna.

Ni res, da je imel novi odbor precej denarja na razpolago, pač pa je res, da je prevzel samo 240 K reci dve kroni 40 vinarjev gotovega denarja.

Ni res, da eno izmed prvih del novega odbora je bilo, da je hotel odtegniti »zaklad za vzdrževanje domačih občinskih revežev v Vojniku v proslavo 50 letnega vladanja Njih Veličanstva« svojemu plemenitemu namenu, pač pa je res, da ga je hotel le plodonosnejši (nego v hranilnici) naložiti, bodisi da bi kupil kak svet itd.

Ni res, da je sedanja občinska gospoda kriva, da so se občinski stroški zvišali neprimerno visoko, pač pa je res, da so se ti, v primeri prejšnjega odbora, znižali v šestih letih povprečno 210 K na leto kar se lahko vsak iz občinskih računov prepriča.

Ni res, da zasluga sedanjega župana je, da so se redni šolski stroški za njeno vzdrževanje tako povišali, pač pa je res, da je to zasluga prejšnjega nadučitelja in šolskega načelnika in res je tudi, da so se morali obč. procenti samo zaradi šole na 28% zvišati.

Ni res, da zasluga naših občinskih mož je, da se pri nas nimamo poštne oddaje, pač pa je res, da se že tri leta zato potegujejo in da je c. kr. poštne ravnateljstvo v Gradcu z dopisom z dne 10. maja 1902 št. 16740 že določilo načrt za dež. pismonoša, ki bi imel tusem priti trikrat v tednu in tudi poštni nabiralnik, a je isto z dopisom z dne 4. aprila 1903 št. 850 naznanilo, da se projektirana reč ne da izvršiti, ker so se nekateri zaupanja vredne osebe izjavile, da oskrbe to brezplačno (!) le proti procentom od poštnih znamk. Na zopetno tuk. dreganje je isto ravnateljstvo z dopisom z dne 9. aprila t. l. št. 20341 naznanilo, da se pravkar vrši tozadevna obravnava pri trgovinskem ministertvu in da se bo izid takoj naznanil.

Ni res, da zasluga sedanjega občinskega odbora je, da roma »Štajerc« v toliko izvodih v tuk. občino, pač pa je res, da dohaja samo eden izvod in da je občinski odbor leta 1903 v seji soglasno sklenil, da se obč. slugi prepove jemanje »Štajerca« na pošti.

Končno ni res, da sedaj načeljuje mokraški odbor in mokraški župan, pač pa je res, da beseda mokrač še tukaj sploh znana ni in se je najbrž izcimila na zelniku vašega poročevalca. V dokaz je to, da je izmed 177 volilcev došlo 136, in volilo soglasno g. Roša.

Tudi ni res, da se je občinska pisarna preselila v precej odstranjeno vas, pač pa je res, da se je samo za 8 minut stran od prejšnje.

Ni res, da se je govorilo, da bodo le tisti dobili podporo vsled toče, ki bodo volili županove pristaše, pač pa je res, da se to nikdar in proti nikomur ni govorilo. Kdor se je zglasil, je vsak zapisan; končno pa ima zato odločilno besedo c. kr. okr. glavarstvo in c. kr. orožništvo. — Županstvo St. Andraž dne 15. oktobra 1904. Janez Kranjc, župan. Janez Melanšek, Valentin Verden, svetovalec. Anton Brušek, odbornik. — Opomba uredništva. Sicer nismo bili primorani, sprejeti ta popravek, a da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvana. Občani v St. Andražu bodo sedaj lahko presodili, na kateri strani je pravica in resnica, širne javnosti pa take lokalne razmere itak ne zanimajo in brigajo.

Zato o teh stvarih ne bomo več priobčevali dopisov. Izjavljamo se samo prostovoljno, da s tem, ker smo imenovali prejšnje odbornike poštene, vestne, spoštovanja in zaupanja vredne ljudi, nikakor nismo hoteli sumničiti sedanjih odbornikov v nobenem oziru. Želimo, da se v občino povrne mir in edinost!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zavednim slovenskim županom! Do konca meseca morate vposlati na glavarstvo prvotne zapisnike porotnikov. Porotno sodišče je velikega pomena. Možje iz ljudstva so poklicani soditi čez svoje sodržavljane. Toda to bi morali biti samo ugledni možje s poštenim in treznim naziranjem. In da pridejo taki možje na porotno klop, za to imate skrbeti vi, zavedni slovenski župani! Vpišite vse poštene slovenske možje, ki imajo postavne sposobnosti, v prvotni zapisnik. Ne dajte se posebno zmotiti pri rubriki »Govori deželne jezike.« Pri katerem zapišite, da zna samo slovenski, istega ne vzamejo za porotnika! In mnogi župani so preozkosrčni v tem oziru! Kdor zna le par besed nemški, zapišite o njem, da govori nemški. Nikjer ni določeno, koliko besed mora ravno kdo znati, da se lahko o njem reče: ta zna nemški! Kdor pove »Guten Tag!«, on zna po našem mnenju tudi nemški! Zavedni slovenski župani, nikar ne bodite ozkosrčni. Za porotna sodišča zna pri sedanjih razmerah slehern slovenski mož dovolj nemški!

Iz deželnega zbora. V seji, dne 18. oktobra je g. dr. Jurtela utemeljeval jako srečno svoj predlog, naj se dajejo podpore dijaškim kuhinjam v Mariboru, Ptuj in Celju. Mokrač Resel je govoril za svoj predlog, naj šolska poslopja zida država. Pri tem je strastno napadal duhovnike ter rabil psovke »popje«, »popovstvo«. Poslanci nemške krščanske ljudske stranke so že med govorom ugovarjali in pozneje storili to tudi pismeno pri deželnem glavarju. Da bi tudi slovenski poslanci v tem oziru kaj storili, nam ni znano. A tudi tega ne vemo, ali bodo s takim zadržanjem oni duhovniki zadovoljni, ki so pri volitvah vedno na svojem mestu v kljub strastnim napadom od strani nasprotnikov!

Poročil se je na Dobrni pri Celju gosp. dr. Ljud. Filipič, odvetnik v Celju z gospo Ano Kern.

S šole. Enorazredna ljudska šola v Naplajah se bo razširila v dvorazredno. Nastavljeni so: kot nadučitelj na ljudski šoli v Pišecah g. Jakob Medved, učitelj v Št. Petru pod Sv. gorami, kot učitelj in šolski vodja na ljudski šoli v Skomrah dozdajsnji šolski vodja v Mariji Reki g. Avgust Cajnko, kot učitelj oziroma učiteljice: kot učitelj v Rajhenburgu g. Pet. Jankovič, učit. v Dobovi. Prestavljeni so: nadučitelj g. Klemens Vračko kot šolski vodja k Sv. Emi, učitelj v Gornji Polskavi g. Robert Košar kot učitelj na Runče, učiteljica v Hočah gdč. Marija Vučnik k Št. Rupertu v Slov. gor. in učiteljica v Čadramu gdč. Cecilija Teržan v Hoče.

S pošte. Poštna oddajalnica se ustanovi v Nazarji, ki bo imela vsak dan dvakrat zvezo z pošto v Mozirji.

Umrl je v Spod. Radvanju pri Mariboru dne 11. t. m. g. Mihael Obrecht v 73. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Mariborski porotniki za jesenko zasedanje. Glavni porotniki: Franc Oehm, hišni posestnik, Jurij Menhart, miz. mojster, Iv.

Pelikan, sladčičar, Jožef Potočnik, orož. stražmojster v pokoju, Janez Prešern, hišni posest., Ant. Spes, hišni posestnik, Jurij Stern, hišni posestnik, Aloj. Weiss, hišni posestnik, vsi v Mariboru; Ignac Alt, gostil. v Cerkev-njaku, Jakob Kramberger, posestnik v Sp. Jakobskem dolu, Martin Kramer, posestnik na Ploderšnici, Janez Gornik, posestnik v Jelenčah, Jak. Welle, usnjav. v Framu, Gašper Lamprecht, posest. na Kamenu, Janez Jauk, posest. v Lembahu, Ivan Sernc, posestnik v Lobnici, Ant. Schilhan, posest. v Št. Lovrencu nad Mariborom, Alojzij Glaser in Karl Lingl, posestnika v Rušah, Jož. Lešnik, posestnik v Št. Nikolaju, Jož. Kreiter, pos. v Rogoznici, Fr. Witzmann, posestnik v Rutu, Luk. Hleb, posestnik v Smolniku, Karl Filafero, notar, Jož. Goriup, usnjav. in Franc Hkl, trgovec, vsi v Ptuj, Janez Graher, posestnik v Sp. Hajdini, Janez Kautzhamer in Al. Martinc, trgovec, Adolf Stamen, pos. knjigovodja, vsi v Ormožu, Anton Sančar, oskrbnik v Veliki Nedelji, Alb. Novak, pak in Janez Strasser, gostilničar, oba v Ljutomeru, Ig. Potschiwau-scheg, trgovec v Muti, Franc Kasper, posest. pri Sv. Primožu na Pohorju. Nadomestni porotniki: Franc Bernhard, hišni posestnik, Janez Bregar, hišni posestnik, Jožef Dufek, medicar, Ant. Kosar, krojaški mojster, Jak. Kotnik, pek, Maks Kugler, pek, Janez Kuttner, gostilničar, Jak. Lipnik, hišni posestnik, vsi v Mariboru.

Slovenski zgodovinarji izumirajo. Poslednja leta neusmiljeno kosi bela žena one redke rodoljube, ki se bavijo z domačo povestnico. Drug za drugim odhajajo v večnost. Preminili so: vztrajni preiskovalec slovenske cerkvene zgodovine cistercijanec Josip Benkovič; prvak naših zgodovinarjev profesor Simon Rutar; neumorni povestničar svojega rojstvenega mesta Ljubljane profesor Ivan Vrhovec; kakor bučelica marljivi raziskovalec slovenske minulosti konzistorijski svetnik Matej Slekovec; vrli konservator učitelj Konrad Črnogor in še eden — dne 7. t. m. je moral umreti cvet nadarjenosti, nada slovenske zgodovine, profesor nemškega prava na vseučilišču v Freiburgu v Švici dr. Vladimir Levec, sin c. kr. doželnega šolskega nadzornika gospoda Frančiška Levca; o kolikoli načrtov je šlo s tem jedva sedemindvajsetletnim učenjakom v grob. Spominjaje se svežih gomil naših zgodovinskih pisateljev opozarjamo slovensko mladino — duhovno in svetno, da naj se posveti proučevanju naših starin. Njihova dolžnost je, da izdelajo vztrajno delujoči sčasoma vsaj nekoliko široko vrzel, ki jo je vsekala smrt naši zgodovinski vedi.

Nesreče. V začetku tega meseca se je ponesrečil v P o n i k v i 24 letni delavec Marko Novak. Pri popraviljanju studenca je padel v njega in se tako nevarno na glavi poškodoval, da je čez nekaj dni umrl. — Dne 4. t. m. so potegnili iz vode Velka v občini Janževirh, župnija Ribnica, utopljenca po imenu »Lukas.« Bajje je žganje pil, ter menda zašel po noči v vodo. —

Prva protestantinja v ribniški župniji je 26 let stara Amalija Pok iz Lehna, katera je radi svojega ženina dne 8. okt. pri glavarstvu v Mariboru naznanila svoj izstop iz rimske-katoliške cerkve. Škoda! Bajje odide v Slavonijo.

Tatvine. V noči od ponedeljka na torek, dne 11. t. m. je bila ukradena Barbari Bukovnik v Lokrovici pri Celju edina krava. Orožništvo je nesramnemu tatu že na sledu.

Iz občine Ščavnice. Nebo se je zopet razvedrilo in pokazalo se je zopet rumeno solnce s svojimi zlatimi žarki. Vsled dolgotrajnega deževja je potok Ščavnica tako narastel, da je obrežnim posestnikom naredil veliko škodo. Še nismo pozabili zadnje povodnji, ko je spodnjim Ščavničarjem podnesla deželnozborski stolec, na katerega so z vso svojo silo hoteli posaditi svojega kandidata Wratschkota. Pa takrat je v benediški župniji stanujočim posestnikom voda prizanesla; kajti naša občina leži v treh farah. Spada

namreč v negovsko, petrovsko in benediško župnijo. Pa Benedičani so častno rešili svojo nalogo; so brez male izjeme vsi volili g. dr. M. Ploja. Dobil je tukaj 32 glasov. Posebne zasluge sta si pridobila Wratschkova agitatorja Wogrinez in Wratschkov zet Krischan, ki je svojega hlapca za cel dan pošiljal okoli nagovarjat volilce za Wratskha. Pa tudi Niedl ni zaostal za svojima tovarišema. Posebno na vse kriplje je nagovarjal Žižek volilce, rekel njim je: »Zakaj pa nikar z nami nemcami nemškega poslanca ne volite, da vam tega ne more v glavo zabiti, z nemško besedo se ja dalje pride.« Hajl! vaša nemščina! Smešno! V petrovsko župnijo spadajoči volilci, in brez male izjeme v negovsko, so jim šli na limanice. Sramota! Vam, obžalovanja vredni privrženci Wratschkovi kličemo: le za Wratschkom Vam krščansko narodni volilci, pa kličemo: le naprej po poti resnice in pravice!

Zreče. Občinski odbor je gospoda župana Petra Dobnik imenoval za častnega občana. To je največja čast, s kakoršno občina zamore odlikovati zaslužne osebe.

Dobrova pri Zrečah. K tukajšnji kmetiji »Rak« spadate dve koči. V enem poslopju je s svojo ženo prebival Gašpar Mlinšek. Tega je tovarišica minoli četrtek zjutraj našla na njegovem ležišču mrtvega. Pod drugo streho prebiva družina konjskega barantavca Jurija Steble. Ta je pa istega dne tudi nagloma umrl na Frankolovem. Mož je namreč v kljub svarilu začel nevarnemu konju rep splestati. Pa mrha ne bodi lena, zadela je s kopitom Jurija v prsa, da je revež čez eno uro izdahnil dušo.

Iz Sv. Jurija ob Taboru se nam poroča, da se je vnel strašen boj dne 13. t. m. po noči med štirimi berači. Eden je bil z vrečo hudo ranjen. Dragi jo je pa v goščo popihal. Ni še dognano, kaj je bilo v vreči.

Občinske volitve na Teharjih. Zadnji ponedelj k, dne 17. t. m. ob mraku je postala teharska omrežena črna tabla pri občinski pisarni prav zanimiva, saj je prišla na njo prav tihoma listnina, ki naznanja Teharčanom, da je volilni imenik za občinske volitve skozi osem dni na ogled razporežen v občinski pisarni. Vrli teharski možje, da se vam ne zgodi, kakor pri zadnji deželnozborski volitvi, ko vas je »vestni« tajnik toliko prezrl, ter vam tako zabranil veliti. Pojdite do ponedeljka enkrat pogledat, če je vaše ime v imeniku, in če ni, naznanite to takoj domačemu političnemu društvu. Možje in žene posestnice, ta teden do prihodnjega ponedeljka porabite, potem bodite prepričani, da ste rešili teharsko in svojo čast, tako, da vam v bodoče ne bo treba vedno paziti, kedaj bode kaj prišlo ob mraku na občinsko desko. Možje, se razumemo!

Virštanj pri Podčetrtnu. Kako zaspajo ljudstvo, kako zaspani ljudje brez vsake samostojnosti bivajo na Virštanju, bode pač vsakteri spoznal iz naslednjega članka: Ko so se vršile v tem kraju deželno zborske volitve, prišli so seveda možje volilci z dobrim namenom, da volijo moža poslanca, ki bi bil vreden te časti, pa tudi zmožen nalogi, katera se mu sto častjo nalaga. Ali glejte! takorekoč vtihotapila sta se med te volilce dva, bi rekel, nezrela nevedneža, ki sta bila tako predrzna in agitirala za nasprotniskega kandidata Vračka. No prodril je sicer ta orehovski prerok na Virštanju, ali sramota ostane le vam virštanski možje, ki si daste v ušesa trobiti od takšnih neizkušanih ljudi, kajti vedite, da to niti najmanj ni škodovalo našemu vrlému poslancu dr. Ploju. Stavila sta si ta dva hlapca Vračkotova vodilno misel in prigovarjala: »Kmet naj kmeta voli.« Ja seveda, ko bi bili vsi slovenski kmetje takšni zadremanci in brez vsake samostojnosti, kakor ste se sedaj Virštanjčani pokazali pred vsem svetom, tedaj bi se že šopiril Vračko v deželnem zboru, a ne pomislite pa, da bi potem zdihovali vi pod tujim jarmom in da bi vi mogli nositi vse, kar bi vam in nam naši nasprotniki milostno nakladali. Prav sramotno pa je za Slovence,

podlo in nizko, in pritiskom mu je znak skrajne ostudnosti in zasramovanja na čelo, če pravi, kakor je storil to jeden izmed agitatorjev, čes: »ko bi nam bil Ploj plačal gulaža in piva, bi ga že volili.« Ljudi s takim naziranjem nam je vzgojil »Štajerc«, kateri že vedno ljudem govori, da preganja »temo« in širi »napredek.«

Štenski koledar za l. 1905 je izdal g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani. Cena mu je 40 v. po pošti 45 vinarjev. Ob straneh ima koledar kolkove lestvice in pošne stvari, kar njegovo rabljivost znatno povečuje.

Sadna rastava v Radovljici. Kakor nam poroča osnovalni odbor sadne razstave, ostane razstava na splošno željo odprta še do konca t. m. Do tega sklepa je odbor prišel osobito zaradi tega, ker se mu naznanja obisk razstave z raznih krajev, ako bo vreme lepo.

Cerkvene stvari.

Osebnosti. Njih ekselencja naš prem. knez in škof dr. Mihael Napotnik, so dne 13. t. m. prisegli v roke cesarja kot tajni svetnik.

Marijino razstavo so naredili v zlati Pragi na proslavo jubileja brezmadežne Device. Trajala je pod načelništvom metropolitnega kanonika dr. Antona Podlahe od dne 19. vel. srpana do dne 2. vinot. Semeniska obednica v Klementišču je bila prenapolnjena z najrazličnejšimi razstavnimi rečmi. Tu je bilo na stotine Marijinih podob in podobic, kipov in kipcev, svetih posod, monstranc, molkov, veznin in rezbin, pisanih in tiskanih knjig, umetnih izdelkov in del pobožnih samoukov, prodalnega blaga in dragocenih zasebnih umetnin.

Društvena poročila.

Gledališče v Narodnem domu. V nedeljo, dne 23. okt. se bo uprizorila v mariborskem Narodnem domu burka »Čevljar baron« s petjem in godbo. S tem se začne zopet gledališke predstave v Narodnem domu. Upamo da bodo Slovenci iz mesta in okolice ostali zvesti slovenskim predstavam. Pri »Čevljarju baronu« je tudi petje na dnevnem redu, kar bo posebno ugajalo. Na svidenje! — Vsebina igre: Nacelj, rodod baron, je čevljarski učenc, ki ravno doseže dostojanstvo pomočnika. Pri tej priliki izve, da je plemenitega baronskega stanu. Z veseljem zapusti čevljarstvo ter se poda v hišo svoje matere, baronice Rošičke. Tam pa naredi celo vrsto čevljarskih razposajenosti ter tako spravi vso hišo v razburjenost in obup. Končno Nacelj izprevidi, da s svojo priprosto odkritosrčnostjo ne spada v afektirane, plemenitaskne kroge. Po presmešnem dvoboju radostno prepusti svojemu podtaknjenemu predniku grofu Rošički, dozdanko mu baronstvo z oholo nevesto vred, njegova plemenita mati mu priskrbi čevljarsko delavnico. Nacelj se zopet poprime čevljarstva in se poda v družbo svojih prejšnjih tovarišev in znancev ter v naročje svoje nepozabne Maričke. Predno pa zapusti baronsko hišo, povabi svoje prejšnje tovariše in znance, kateri s svojim posetom zmešnjavo še povečajo.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: kanonik Matek 20 K, župnik Štrakl 10 K, kaplan Kociper, kot kruh sv. Antona 10 K, župnik Osenjak 10 K, Postružnik Marija v Ljutomeru 4 K, župnik Kelemina 10 K, Posojilnica v Št. Iliju 10 K, zbirka pri imendanju g. župnika Lendovška 21 K, gostje pri gostiji Jarc—Roj v Št. Jakobu 14 K, kaplan Močnik 6 K, posestnik Thaler 4 K, dr. Firbas, c. kr. notar 20 K, Hrdinka Ana iz Studenc 5 K, gospa Pahernik 20 K, nadučitelj v p. Bregant 7 K, posestnik Predikaka Ivan v Lončavasi pri Ptuj 2 K, in 1 vrečo krompirja, 1 vrečo zelja in 16 l. fižola. Prsrčnje

hvala vsem darovalcem! Vodstvo dijaške kuhinje prosi, da bi se blagi rodoljubi spominjali ubogih dijakov pri vseh veselica! Posebno letos se prosi velike podpore, ker je število podpore potrebnih dijakov vsled številnejšega obiska gimnaziji precej narastlo. Posebno hvaležni bomo tistim, ki nam darujejo živila kakor: krompir, repo, fižol itd. ker so ista letos v Mariboru zelo draga. Živila naj se blagovolijo poslati v dijaško kuhinjo (Kaiserstrasse 6)

„Zgodovinsko društvo“ za Slov. Štajer. Dne 12. okt. se je vršil letni občni zbor mladega in za nas važnega »Zgodovinskega društva«. Dasiravno je še od ustanovitve nedavno leto minolo, vendar je vkjub neugodnim razmeram društvo razvilo dokaj veliko delavnost. V svojem mizeju je zbralo že lepo število zgodovinskih in narodopisnih predmetov, društvena knjižnica šteje blizu 400 večjih in manjših del pretežno zgodovinske vsebine. Društvo je izkopal več grobov in gomil na Hajdini in v Slov. goricah. Priredilo je tudi dvojno poljudno predavanje, eno v Mariboru, drugo pa v Skokah na Dr. polju. Zlasti pa je znamenito literarno delovanje. Društvo je začelo izdajati znanstveno glasilo »Časopis za zgodovino in narodopisje«, katerega drugi zvezek v kratkem izide ter bo prvi letnik obsegel kakih 14—15 pol, raznovrstne, v resnici znanstvene vsebine. Literarno sodelovanje so v bodoče obljubili mnogi naši odlični pisatelji. »Časopis« se tiska v 700 izvodih. Rednih udov ima društvo 241, izmed katerih sta dva tekoma leta umrla, namreč predsednik, g. konz. svet. Matej Slekovec in pa župnik hajdinski Jos. Sorglehner. Poverjenikov je društvo nastavilo po deželi 17, ki bi naj nabirali udov, zlasti pa poročali o zgodovinskih najdbah. Ravno kar je društvo izdalo tudi poljudno knjižico »Skoke pri Mariboru«, ki se dobiva pri društvu po 10 v. Predsednikom mesto rajn. Slekovca je bil enoglasno izvoljen občesposlovanji g. dr. Pavel Turner. Občni zbor je izrekel tudi sožalje g. dež. nadzorniku Fr. Levcu v Ljubljani zaradi smrti njegovega sina, mladega učenjaka, ki je deloval ravno na polju štajerske zgodovine. »Zgodovinsko društvo« je ena najvažnejših kulturnih naprav v organizaciji štajerskih Slovencev, zato je vredno vsake podpore. Rodoljubi naj upoštevajo tudi resolucijo, ki jo je občni zbor stavil: »Rodoljubi se prosijo, da svoje knjižnice in zbirke za čas smrti prepuščajo društvu, ker le prepogostoma se knjige in razne starine po smrti izgube ali pridejo v nepoklicane roke.«

Slov. kat. izobraževalno društvo v Studencih je imelo dne 18. t. m. izvanredni občni zbor, na katerem je enoglasno imenovalo č. g. Vinka Krivca častnim članom zaradi njegovih velikih zaslug za društvo, kateremu je bil ustanovitelj in pozneje največji podpornik z dobrimi nasveti in neumornim delom kakor tudi z gmotnimi sredstvi.

„Kmetško društvo za Lešnico“ imelo je dne 16. t. m. svojo tombolo. Krasen jesenski popoldan privabil je nam vedno prijazne Ormožane polnoštevilno k udeležbi. Zopet so pokazali, da so naši gospodje vneti za blagor kmetškega ljudstva. G. Kuhariču gre hvala, da je tombola lepo uspela, kar se mu nepristransko pripoznati mora. Le tako naprej, ljudstvo je zavedno, in stalo bode kakor skala, za slučaj nevarnosti.

Slovensko politično društvo s sedežem v Ptujju izvolilo si je pri glavnem zboru predsednikom: g. prof. Josipa Zelenik, podpredsednikom: g. dr. Tomaža Horvat, odvet. blagajnikom: g. dr. Frana Jurtelo, odvetnika, tajnikom: g. Mirana Lorber, odvet. solic. vsi v Ptujju, odbornikom: č. g. Alojza Šuto, župnika pri Sv. Marjeti, g. dr. Antona Gregorec, zdravnika v Ptujju, g. Mihalja Brenčič, veleposestnika in tovarnarja v Žabjaku pri Ptujju, namestnikom: gg. Vinko Bezjaka, krojaškega mojstra, Petra Žirovnik, kaplana in Ferdo Skuhala posojilničnega uradnika vsi v Ptujju.

Cezanjevci. Lepe nasledke že kaže mladeniška zveza, ki je nekako slična Don Boskovi uravnavi. Čujte, pa občudujte! Cezanjevska dekleta so priredila celo na svojo roko, brez vseh voditeljev, gledališko igro: »Dve materi« s štirimi dejanji. Kdo bi si upal še pred nekimi leti pričakovati kaj takega, in to, od deklet, ki so vendar bolj boječe, nego fanti? Prvokrat so nastopila dekleta 9. oktob. na Kamenščaku, a na občno željo so igro opetovale 16. oktobra v Ljutomeru v dvorani g. Kukovca. Igra sama po sebi za sega vernemu do dna občutljivega srca, pa človek še postane mehkejši, če vidi na odru prosta dekleta, ki so brez večjih voditeljev, po lastnem trudu, tako srčna nastopila, in v obče hvale vredno svoje naloge izvrševala. Dvorana je bila zgorej in spodej natlačena s kmetom in odlično gospodo, in vendar igralko niso kazale najmanjše bojazljivosti, ter so prednashale, da je bilo veselo poslušati. Med vsemi pa sta pokazali mati in hči posebno nadarjenost. Na vsaki korak se ne bomo ozirali, a glas v govoru ste spreminjevali jako dobro, kretali k besedam celo primerno, in v njihju očeh in na obrazu si opazil, da sodeluje duh, kakor čuti srce. Vrlo dobro je predstavila deklica Marijo. Katera navzoča mati se ni solzila pri tem prizoru, ko so se trdni možaki segali po robce? Žanjice s svojimi srpi v rokah, so predstavile to vrsto težakov, skoraj preveč dobro. Ženjice so pač malo bolj gibčne, toda primeren strah se res spodobi in prileže človeku, pred podobo božje porodnice. Deklice, prisrčna hvala za veseli večer, ki ste nam ga pripravile! Naj vas veseli obilno število občinstva, ki vas je počastilo. Le Cvenare smo pogrešali od pivega do zadnjega, če ravno smo tudi te že večkrat občudovali na odru.

Društvena naznanila.

V Št. Pavlu pri Preboldu priredi „kat. izobraževal. društvo“ v nedeljo, dne 23. okt. ob 3. uri pop. v gostilni gosp. Fr. Vedenik (na Pekovem) veselico s sledečim vzporedom: Veseloigra „Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“ in srečolov z mnogimi, lepimi dobitki. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Laškem trgu priredi dne 23. okt. t. l. v dvorani delniške pivovarne v Laškem gledališki predstavi „Garibaldi“, gluma v 1 dejanju in „Bob iz Kranja“, veseloigra v 1 dejanju s petjem. Začetek ob 4. uri pop. Med predstavo poje moški zbor bralnega društva.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu ima v petek, dne 21. okt. ob 8. uri zvečer svoj 1. redni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika br. društva „Danice“ na Dunaju. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo preglednikov. 5. Sprejem novih članov. 6. Volitev odbora. 7. Slučajnosti. — Lokal: „zur grünen Steiermark“ Radecky-jeva cesta št. 17.

Pilštanj. Ustanovni občni zbor sloven. katol. izobraževalnega društva v Pilštanju. Slovenska mladina je začela razumevati nalogo, katero ji nalaga domovina: varovati jo pred sovražniki, skrbeti za njeno ugled in sijaj pred svetom, in opetovano je povzdignila glas za njeno čast. Zdravi pojavi mladega gibanja niso mogli ostati brez upliva tudi na našo župnijo. Dobri časniki prihajajo čedalje številnejše med nas: „Sloven Gospodar“, „Naš Dom“, „Domoljub“, „Slovenec“, „Domovina“, „Slovenski Štajerc“, „Bogoljub“, „Glasnik“, „Cvetje“ itd. Malo je še hiš, kjer bi se ne čital vsaj eden izmed teh listov; število Mohorjanov je tudi to leto narastlo in doseglo visoko številko 152; povpraševanje po knjigah je toliko, da je mogoče iz zasebnih knjižnic le za silo ustreči in je postala številna farna knjižnica neobhodno potrebna. Vsi, ki poznajo naše razmere in imajo srce za nas, so postali jedne misli: na Pilštanju se mora ustanoviti bralno ozir. izobraževalno društvo — in kmalu bo mogoče ugoditi vsem potrebam. Hvala Bogu! — ni ostalo samo pri besedi; v par dneh si bomo ustanovili toli potrebno „katol. sloven. izobraževalno društvo“. Pravila smo uporabili tiskana, kakor jih podaja „Kršč. soc. zveza“ v Ljubljani, vlada nam jih je potrdila, — in danes vabimo prijatelje in sosede, da pridejo v nedeljo, dne 23. t. m. popoldne mnogoštevilno kumovat novorojenemu detetu. Najbolj si želimo takih botrov, kateri bi pristopili v društvo kot ustanovniki in plačali enkrat za vselej dvajset kron, ali pa v dveh obrokih vsako leto po deset kron; podporni člani bodo oni, ki bodo voljni plačevati najmanj tri krone na leto; članarina za redne člane bo pa tako nizka, da bo mogoče vsakemu hlapcu pristopiti v društvo, in jo bo določil v nedeljo občni zbor. — Dobrodošel na našem prijaznem hriščku bo pa vsakdo, ki nas ima rad in se veseli našega napredka, če tudi nebi mogel pristopiti k društvu.

Posebno bi nas veselilo, da nas počastijo s svojim obiskom sosedna bralna društva s pevskimi zbori. — Zborovanje se bo vršilo po večernicah v šoli, pa ne, kakor smo poročali zadnjič: v prostorih gostilnice I. Gubenška; to zato, da bo naše mlado društvo imelo večji ugled. — Torej, na svidenje!

Listnica uredništva. G. Jožef Svetlin, nadučitelj v Poljčanah: Vaši prošnji ne moremo ustreči, ker popravek ne odgovarja § 19 tisk. zakon. še manj pa § 19 držav. zakon. — Braslovče: So že drugi listi objavili. — Cezanjevci-Ljutomer: Prihodnjič. — Verzej: Volilne stvari so sedaj že nekoliko pozne, in pa Vaš dopis je predolg. Pozdrav! — Laški trg: Povejte to dotičnemu gospodu v obraz, gotovo prej pridete do svojega cilja. — G. Mat. Goričan, Cirkevce: Oprostite, zato, da niste naš naročnik niti naš poročevalec, Vam vendar ne moremo priobčevati Vaših izjav.

II. izkaz.

Za „Podporno društvo“ na Franc. Jožefovi šoli v Ljutomeru so od 22. febr. do 18. okt. plačali oziroma darovali prispevek p. n. gg. in društva: Peter Skuhala v Ljutomeru 2 K, ravnatelj Schreiner v Mariboru 2 K, nadučitelj Herzog pri Sv. Križu 3 K, učiteljica Godec v Lembahu 2 K, gospa Lentz v Ljutomeru 2 K, gasilna društva v Iljaševcih, Cezanjevcih, Logarovcih, Pristavi in na Cvenu skupaj 11 K, učitelj Zacherl nabral 9 K, učiteljsvo Franc. Jožefove šole namesto venca + gospej Zacherl st. 15 K, preostanek učit. koncerta na čast slušateljem vinorejskega tečaja v Ljutomeru dne 3. junija 40 K, Posojilnica v Ljutomeru 20 K. Bog povrni! Ljutomer, dne 18. okt. 1904. — Načelnik R o b i č.

Loterijske številke.

Trst 15. oktobra: 37, 47, 55, 38, 46.
Linc 15. oktobra: 55, 66, 6, 32, 56

Zahtevajte

v svojih prihodnjih

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
šupnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih poskuskov.

04.11.04

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko

se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobe društveno glasilo »Časopis«);
- naj izročijo, če mogoče, brezplačno društvenemu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor: listine, stare novce, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohišno opravo itd.;
- naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
- tudi naravoslovni in geološki predmeti se sprejemajo v društveni muzej.

Posiljatve naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Vsaka beseda stane 2 v. **MALA OZNANILA** Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v. Večkr. objava po dogovoru. Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-18

Hiša s trgovino mešanega blaga, na dobrem prostoru ob glavni cesti, v bližini farne cerkve, se proda z blagom ali brez blaga zaradi bolezni. Hiša je pripravna za vsako obrt. Cena 1200 gld. Naslov pove upravnistvo. 730 3-3

Vsem vinogradnikom naznanjam, da bom imel za leto 1904 in 1905 nad 100.000 cepljenih trt kakor tudi vkoreninjenih divjakov, več 100.000 ključev na Ripariji portalis in Rupestris montikoli, različnih vrst cepičev za cepljenje trt. Cepljene so trte na zeleno in na suho, različne dobre vrste: Rulandec, muškat, beli burgundec, silvanec. Vse po prav zmernih cenah. Cenik razpošiljam na zahtevanje brezplačno. Oglasiti se je hitro pri Josipu Cotič, trtnarju in vinogradniku v Vrhpolju, pošta Vipava, Kranjsko. 725 5-2

Par divjih rac, krasno lepih, udomačenih, samico in samca, imam na prodaj, cena je 12 K. — Naslov: Anton Trbovc, posestnik, vas Goričica, Sv. Jurij ob j. žel. Štajersko 740 1-1

Prodaja trt. Naznanjam vsem posestnikom vinogradov, da bom imel letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: Silvanec zeleni, Graševina laška, Traminec rudeči, Šipon rumeni, cepljene na Rip. Portalis; Zlahtnina bela in Burgundec beli na Solonis; Burgundec beli in Silvanec zeleni na Rup. Montikola. Vse trte so dobro zaraščene in lepo vkoreninjene ter prodajam I. vrste 1000 kom. po 160 K. Imam tudi več tisoč vkoreninjenih divjakov od R. Portalis in od Rup. Montikole, prodajam tisoč komadov po 20 K. Naročila za v jesen sprejemam do 10. novem. t. l., za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. — Franc Vertič, trtnar v Gerlincih, pošta Juršinci pri Ptuj.

Hišo za trgovino želim vzeti v najem v sopsobnem kraju. Ponudbe se blagovoljijo poslati na upravnistvo „Sloven. Gospod.“ 730 2-1

I vagon suhega, lepega, rezanega orehovega lesa in plohe ima na prodaj Matevž Irgolič, Bistrica ob koroški železn., občina Bezina (Hollern). 735 1-1

Lepo srednje posestvo je prodati tik bajdinske cerkve, blizu Ptuja, zraven spadajo njive, travišče, sadno drevje, velika ograja za svinje in hlev za krave in svinje, proda se zelo po nizki ceni. Naslov: g. Ludovik Pecun, trgovec, Črna gora pri Ptuj. 734 3-1

Mlin, v dobrem stanu, sadonosnik, njiva se pod roko proda. Več pove Lešnik Anton, mlinar in posest. v Spod. Korentu, Sv. Martin, Vurberk. 736 3-1

Kupi se.

Starine, vsake vrste, kupuje privatna oseba. Ponudbe na upravnistvo. 716 3-3

Konjski in kravji rep, čisto opran, se kupuje po 1 gld. kilo, tudi kupujem kmetški lan po 25 kr. kilo. Florijan Kučanda, vrvar v Mozirju, Savinska dolina. 718 5-3

V najem se da.

Gostilna, 4 orali njive in travnika, posebno pripravno za kolarja, ker ga ni v kraju, se da v najem. Vpraša se pri posestnici Neži Mejak v Slov. Bistrici. 716 3-3

Proste službe.

Dva drvarja, katera znata tudi oglje kuhati, se sprejmeta na delo za dalje časa pri Blažu Urbas na Slemenu, pošta Selnica ob Dravi. 717 3-3

Trgovski pomočnik se sprejme, dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom v trgovino Jakob Dereani-ja v Žuzemberku (Kranjsko), kamor se naj ponudbe pošiljajo. 722 3-2

Kovaškega pomočnika, pridnega, sprejme takoj Matevž Bregant, kovač v Orehovi vasi, pošta Hoče—Slivnica. 726 3-2

Majhni dijaki se sprejmejo na stanovanje v Mariboru, Badgasse 19. 729 3-2

Pridna deklica, ki zna na šivalni stroj dobro šivati, večša sloven. in nemškega jezika, želi takoj službo nastopiti. Naslov pove upravnistvo. 728 2-1

Učenke za šivanje sprejme takoj gospodična Antonija Trampuš, šivilja v Mariboru, Schmiedplatz št. 2, I. nadstr. 733 2-1

Razno.

Na znanje vsem p. n. gg. prošnjikom, da se je služba organista in cerkovnika podelila gosp. Janku Čirič, koralistu pri stolnici v Mariboru s 1. novem. t. l. — Za cerkv. predstojn. sv. Mihaela pri Šoštanju, Ivan Govedič, žup. 739 1-1

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila

Glavni zastop banke

„Slavije“ v Mariboru.

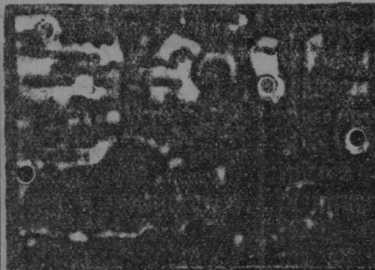
737 3-1

se je s 20. oktobrom preselil v Gerichtshofgasse, na voglu Nagystrasse v I. nadstrop. in bo tam do konca decembra t. l., potem se preseli v novo zidano hišo g. Kolariča v Gerichtshofgasse, na voglu in bo pisarna v pritličju na levi strani. — Spoštovanjem:

Ivan Veras,

glavni zastopnik banke „Slavije“.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravljajo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetški hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb,** zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajsterica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: **1 ducat (12 steklenic) 4 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.**

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barefinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-9

Zdravje je največje bogastvo!

Jecljanje!

V Trstu se otvori tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilno zahvalnih pisem, ki so po mnogih letih došle od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila. Tečaj bo trajal 2 do 3 tedne. Troški so mali. 735 1-1
Prijava sprejema uprava lista „Edinost“ v Trstu ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt Interlaken (Švica).

Divji kostanj

kupuje po najvišji ceni **Josip Matič,** trgovec špecerijskega blaga v Celju, Kolodvorske ulice št. 7. 711 2-1

Petero mašnih pesmi

za mešane glasove. 696 3-3

Uglasbil Ivan Ocvirk.

Cena partituri in 4 glasovom 1 K 50 v. — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Kuverte

s f i r m o

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku.** Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Stefan Kaufman

v Radgoni

priporoča svoje lepo pozlačene nagrobne

krize

po najnižji ceni. 694 5-4

Točna in solidna postrežba!

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospodarska ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavni občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gl. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gl. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gl. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Prisrčno zahvalo

izrekam tem potom vsem sovaščanom in drugim ter se posebno domačim in tujim požarnim brambovcem, da so v kljub skrajno neugodnemu vremenu v tako ne pričakovano obilnem številu rajnemu mojemu soprogu

Franca Kupščiču

posodili zadnjo pot.

731 1-1

Zalujoča žena.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 19

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posojilnice, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podela za šolsko l. 1904/5 iz ustanove rajnega gospoda Franca Rapoca **deveterim visokošolcem** podpore v znesku po 300 K.

Pravico do teh podpor imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz mariborskega in šoštanjskega okraja.

Prošnje za podporo, obložene s krstnimi listi, spričevali uboštva, spričevali o izpitih in z indeksi, naj se vložijo pri posojilnici v Mariboru do 20. novem. t. l.

V prošnji naj se tudi omeni, uživa li prošnjik že od drugod kako podporo in v katerem znesku.

Navesti je tudi študijski semester.

V MARIBORU, dne 17. okt. 1904. 792 1-1

Ravnateljstvo.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gl. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodarska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-51

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom meseca novembra in prihodnjo spomlad **več tisoč suho cepljenih trt** na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis:

12.000 Zlahtnina bela in rudeča.	10.000 Laški rilček.
4.000 Silvanec zeleni.	4.000 Šipon rumeni.
4.000 Burgundec beli.	3.500 Nemški rizling.
1.500 Traminec.	600 Rulandec.
	400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo:

1.500 Laški rilček.

1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po **160 K tisoč komadov**. Na vsakih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po **20 K tisoč kom.**

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovilite poslati 20% arc od naročene svote. **Trte se pošiljajo le v od trne uši okužene kraje.** Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 703 10-4

Anton Slodnjak,

trtuar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptuj.

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo deželnega odbora štajerskega z dne 8. sept. t. l. se naznanja, da so na deželni sadjarnici v Gleisdorfu razun pritlikavih jabolk in srednjih ter pritlikavih hrušek vse druge vrste že oddane ter se samo te vrste še oddajajo.

Gradec, dne 9. okt. 1904.

711 1-1

Deželni odbor štajerski.

Oznanilo.

Od c. kr. sodnije v Mariboru se naznanja:

Prostovoljna sodnijska dražba zapuščine Martina Strajnsčak, nadžupnika v Hočah, ki obstoji iz: različnega gospodar. orodja, pohištva, različne oprave, krava, svinje, sladki sadni most, krma, žito, dragocenosti, kakor: prstani, ure itd., se bo vršila na licu mesta v Hočah

711 1-1

v ponedeljek, dne 24. okt. in v torek, dne 25. okt. 1904.

vsakokrat od 9.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne, če bo potrebno tudi naslednjega dne.

Premičnine se bodo oddale proti takojšnjemu plačilu in odstranjenju ter ne pod cenilno ceno.

C. kr. okrajna sodnija Maribor, oddel. VI., dne 12. oktobra 1904.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gl. 80 r.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.